

Előfizetési árak:

Fél évre . . . 90 Leu
Negyed évre . . 45 Leu
Egy óra . . . 15 Leu
Hirdetés — Nyiltér
díjszabás szerint.

SZÉKELY UJSÁG

egyesülve a SZÉKELY HIRLAP-pal.

MEGJELENIK MINDEN VASÁRNAP REGGEL.

A
SZÉKELY UJSÁGOT
néhai Molnár Emil,
SZÉKELY HIRLAPOT
Bíró Lajos alapította.

Felelős szerkesztő és kiadó:

Kovács J. István

Szerkesztőség és kiadóhivatal:

KOVÁCS-HIRLAPIRODA, Str. Horia, Cloșcă și Crișan
(volt Gábor Áron-utca) 1. szám.

Főszerkesztő:

Dr. I. Diénes Ödön

A mi fiaink.

A friss tavaszi levegőbe tompán zug bele az öreg harang enyészetes sirása.

Megszokott kötelességét végzi.

Hirdeti az élőknek, hogy ismét kidőlt harcos sorainkból egy élet. Egy sokat ígérő élet. Egy drága rész ismét kiesik a jövőt építő szent magyar munkából.

Kicsoda az a halott? Kicsoda az, akinek szive dobogását oly korán megállította hideg kezével a kérlelhetetlen elmulás?

Egy katona. . .

Hogy hívták? Mi volt a neve?

Nem fontos. Talán Mágori, talán Kovács gyerek. A név igazán mindegy. A fontos tény, ami belesajdul a mi szivünkbe, az, hogy a mi fiunk volt. A mi életért viaskodó fajunk gyermeke volt. Magyar volt.

Még alig több, mint gyermek. Törvény parancsára be kellett vonulnia, hogy eleget tegyen a honpolgár legszentebb kötelességének: a védkötelezettségnek. És ez a mi fiunk kész engedelmességgel hajtotta meg fiatal fejét a törvény előtt.

Ott hagyta a szülői házat, ahol egyetlen élet vérellátó munkájában a gyermek hűségével, de a férfi kitartásával vett részt. Hűségét, kötelességtudását átvitte a rá nézve még új élet viszonyaiba.

Katona volt már.

És, amikor őrt állott a poszton, ez a lelkebe gyökerezett hűség, kötelességtudás egyetlen, nagy parancs gyanánt csengett a lelkében. Böszült elemek harcában vihar csapkodta fagyos szárnyaival, hogy hűségében megingassa, kötelességétől eltántorítsa, örüllő helyéről elűzze. A szörnyű harcban, hol fegyverét sem használhatta, mégis diadalt arat, mégis hőssé magasztosul. A diadal fiatal életébe kerül, de fagytól halálra dermedt teste fölött is ott lánkol a termopüléi sziklák történelmi izenete: „Utas eredj a városba és mondd el, hogy mi itt haltunk meg a törvénynek engedelmeskedve!”

És mi, itthonmaradottak, most halottsirató szomorúsággal gondolunk rá, hogy egy sokat ígérő fiatal magyar élet, egy drága rész ismét kiesett a jövőt építő szent magyar munkából! . .

Ám a mi szomorúságunk könnyein keresztül valami nagy fölemelő büszkeség fájdalmas kérkedése is átsugárzik, hogy a mi fiunk volt, hogy ennek az irradentául ezerszer elvádolt fajnak gyermeke volt, magyar volt! . .

A tisztességnek, a becsületességnek, a hűségnek, a kötelességtudásnak mi-

csoda hősokeket és martirokat nevelő szent iskolája lehet a magyar családi tűzhely, ahonnan a mi fiaink oly önfeláldozással viszik szét ezeket a tündöklő emberi erényeket az élet egész harci frontjára! Micsoda szentséges szellemi örökséget visz magával a magyar fiú az apai háztól, bele a nehéz próbákkal telerakott életbe, hogy ne csak magának szerezzen becsületet, de a maga posztján egész fajának dicsekedése lehessen.

Szeretném ránk emelt öklét megfogni azoknak, akik elvakult és a fagyölöletből soha ki nem gyógyuló sovínizmussal a hűtlenség, az irredentizmus vádját vágják minduntalan a mi becsületos magyar arcunkba; szeretném ezeknek ránk emelt öklét megfogni.

Az Erzsébet-árvaház közgyűlése.

A Háromszékmegyei Erzsébet Árvaház Egyesület évi rendes közgyűlése márc. 14-én, szombaton d. u. 4 órakor folyt le az Árvaház dísztermében a tagok szépszámu részvétele mellett.

A közgyűlésen dr. Molnár Dénesné Bolgár Mária elnökölt, miután az egyesületi elnök, gróf Mikes Ármenné jelenleg Magyarországon tartózkodik.

Balogh Katinka intézeti igazgatónő olvasza fel évi jelentését, mely az Erzsébet árvaház mult évi működését intenzíven feltárja. Rámutatott a jelentés arra a nehéz helyzetre, melylyel e nemes intézet is küzd és részletesen felsorolta azokat a jószívű adakozókat, akik lehetővé tették, hogy a lefolyt évben is fenntarthatta magát az árvaház, melyben 30 árva nyer gondos nevelést és ellátást. Itt most nem részletezzük a mult évben befolyt adományokat, mert azok már a Székely Ujságban az intézet által nyilvánosan nyugtázva voltak, de felemlítjük, hogy 39-en vállaltak pénzbeli és 13-an természetbeli ebéd adományt. A különböző más gyűtések, karácsonyi bazar és alapítványok is ezenkívül 77000 Leura menő összeget eredményeztek s ezenkívül a városi tanács is adott 12 öl tüzfát. Beszámolt a jelentés az ingatlanok jövedelméről, az intézeti gép-kötőüzem és a kertészet jövedelméről. E két utóbbi a növendékek munkájának eredménye és az kitesz 44000 leut.

Dr. Vargha Béla egyesületi ügyész meglepő szavakban méltatta Balogh Katinka igazgatónő buzgó, lelkes működését és indítványára a közgyűlés az igazgatónőnek köszönetet szavazott.

A számvizsgáló bizottság nevében dr. Péter János ny. főgimn. igazgató jelentette, hogy a számadásokat tételről tételre megvizsgálták, rendben, példaszerűen vezetve találták és javasolja a pénztárnoknak és igazgatónőnek a felmentvény megadását. Ezt a közgyűlés egyhangúlag elfogadta, megállapítva a zárszámadást.

Az 1931 évi költségvetést a vagyonkezelő bizottság nevében dr. Diénes Ödön terjesztette a közgyűlés elé, amit vita nélkül elfogadtak. A költségvetés jövőben is a közönség áldozatkészségére, ezenkívül a községek és a megye hozzájárulására van fektetve, a mi a községekkel való árvák fenntartására szükséges.

Ezután a közgyűlést az elnök bezárta. —

Odavinni őket ennek a halálba fagyott magyar fiúnak megdermedt testéhez és rámutatni a fagyos vihartól sápadtá csókolt arcra: Nézzétek! Ez a magyar irredentizmus!”

Vajjon ez a halálba halkulva is beszédes ajk, ezek az örökálomra zárt szemek, ez a halálba zsibbadtan is bizonyosságot tevő dermedt arc nem lesz-e követelő intés, hogy azt a fajt, melynek fiai a hűségnek és kötelességtudásnak ilyen nagyszerű példáját mutatják, jó lesz jobban megbecsülni, örök emberi jogaihoz visszavezetni, mert ez a hűség és kötelességtudás szilárdabb alapja az állami életnek, mint a mindenkor kormányok saját kezére üzött külön pénzügyi politikája.

Szabó Jenő.

Nemzetközi sütőkongresszus lesz Budapesten.

Ez év május havában ünnepli a Magyar Sütők Országos Szövetsége fennállásának 25 éves jubileumát, amely alkalomra nemzetközi sütőipari kongresszusra hívta egybe a világ összes sütőmester-szervezeteit. Az előkészítőbizottság, amely Steiner Gyula országos elnök vezetése alatt hatalmas munkát fejt ki, a kongresszus tartama alatt május hó 28-29-én a budapesti Vigadó összes termeiben országos kenyér és sütemény-bemutató-kiállítást rendez, hogy a résztvevő 30 nemzet sütőiparosai megismerjék a magyar sütő szaktudását. Eddig amerikai, angol, svájci, olasz, francia, német, osztrák, dán, svéd, norvég, lett, eszt, cseh, román és jugoszláv sütők jelentették be, hogy résztvesznek ezen az első világ-sütőkongresszuson.

A Magyar Sütők Országos Szövetsége annak közlésére kért fel bennünket, hogy a magyar királyi külügyminisztérium a külföldi résztvevők részére 50% os vízumkedvezményt, a kereskedelemügyi minisztérium pedig 50%-os vasuti kedvezményt engedélyez azzal a könnyítéssel, hogy a vízumdíjak utólag Budapesten fizethetők. Jelentkezések legkésőbb április 15-ig a Magyar Sütők Országos Szövetségének központi irodájában. A külföldi sütőiparosok látogatása május 27-31-ig fog tartani, amelyre egy-séges részvételi jegyeket adnak ki 130.-pengő árban, amelyben bentfoglaltatik négy napi szállás kitűnő szállodákban, elsőrangú ellátás napi háromszori étkezéssel, autókirándulások, hajókirándulás, gyorsvonati kirándulás Debrecenbe és a hortobágyi pusztára. Bentfoglaltatnak ezenkívül az összes díszbalketteken való részvételek, a sütőipari kiállítás megtekintése, az összes adók, borravalók. A részvételi összeg fele jelentkezéskor, a többi május hó 5-ig fizetendő.

Bővebb felvilágosítást készséggel nyújt a Magyar Sütők Országos Szövetsége Budapest, VIII. Baross tér 15.

Mentsük meg a Bálványosvárat.

A boldog gyermekkor emlékei jutnak eszembe s egy elmúlt kor és korszak találkozik itt egymással.

Úgy jó, mintha szomorúság fogna el, mikor arra gondolok, hogy egyik évről a másikra mindig mennyit változott az öreg torony s ahogy a kövek egyenként gördültek le a hegy oldalán, önkéntelenül jött a kérdés: vajjon meddig fog még örködni feltűntünk a vár, az a kedves, jó öreg vár. Télen vártam a nyarat, hogy meglássam, nyáron pedig, ha egy erős, dörgő zivatarban néztem ki az ablakon, akkor meg attól kellett tartak, nem rázza-e le a hegy tetejéről ez a földet is megmozgató rettenetes idő.

Most úgy gondolom, hogy meg vannak számlálva az építmény évei, a falak kezdenek elválni egymástól s egyszer azt vesszük észre, hogy lehullott a hegynek a koronája s a vártorony a mélységbe zuhant.

Lehet, hogy nem lehet segíteni, de azért meg kell itt kérdezzem Vásárhely és vidékének a népét, szabad-e nekünk ezt az ősi kincsünket veszni hagynunk? Szabad-e, hogy Erdély legienségebb és legszebb várát a pusztulásnak engedjük át és nem egyetlen, igazán vérünkben kinőtt ősi kultur emlékünke ez a büszke, szép pogány vár? El szabad-e elveszni ennek? En úgy érzem, hogy nem. Nem, mert ez egy olyan történelmi, turisztikai és lelki értéket képvisel népünk számára, amitől nem válhatik meg még áldozatok árán sem. Ami a restaurálást illeti, csak igazán hivatott építésszel lehetne rekonstruáltatni és felépíttetni, aki gondosan tudna vigyázni arra, hogy minél többet mentse át a multból a jövő számára és szem előtt tartaná azt is, hogy a falak közt lakószobák és kilátó terrasz is helyet kapjon. Az első pillanatban úgy tűnik ez, mintha csak egy történelmi emléket mentenénk meg, de ha egy jó turista szállodát be tudnánk rendezni benne, könnyen válhatna reális alapu üzletté, mely a külföldi példák szerint nem is tartozik nagyon a kishasznú üzletágak közé és igen sok embernek juttat kenyeret.

En csak felvettem a kérdést, melynek gyakorlati kivitelére több megoldás kö-

zött lehet választani. Minden esetre az első lépéseket az Apor családnak kellene megtegye, mert akár a jelenlegi tulajdont nézzük, akár a multat, a család és a vár csaknem egy volt és úgy most sem szabad megfeledkezzen róla.

Legkevesebb eredménnyel biztat az a megoldás, ha közadakozásból akarnánk felépíteni, mert meglehet, hogy igen sok ember hajlandó volna pusztán azért egy-két ezer leut adni, hogy neve egy évezredes vár alába egy kő táblán megörökítkessék, de igen könnyen megtörténhetik, hogy nem gyűl össze a szükséges összeg. Ellenben, ha egy nemzetközi szálloda-társasággal lehetne szerződést kötni, megvalósulhatna az, hogy vidékünk egy igen értékes és látogatott nevezetességgel gazdagodjon, melynek felendülését és állandóságát a társaságnak úgy a tőkeereje, mint a saját üzleti érdeke is egyaránt garantálná.

Mindenektől eltekintve is, valami mentő akciót kell kezdeni, valamit kell tenni s nem szabad engedjük, hogy vidékünknek ezt a romantikus szép műemlékét az idő nyomtalanul elseperje, mert ha ezt a várat a pogányvilág sirkövének tekintenők, még akkor is annyi kegyelettel tartozunk a Sámánok emlékének, hogy köveiket ismét erőssé tegyük, hogy nyugodtan nézhessenek azok szembe a második ezer évnek még erősebb küzdelmeivel is.

Ennyit meg kellett írjak a multért, mert úgy éreztem, hogy ezzel adósa voltam a jövőnek is.

(Budapest)

Nagy Ferenc Endre.

FORUM.

Magyar tragédia egy szomszéd faluban.

1931 márc. 7-én az egyik szomszéd faluban, a községi választások rendjén, a „Liberális” párt bírójelöltje 82 szavazattal győzött a „Magyar-párt” bírójelöltjével szemben, aki 80 szavazatot kapott.

Kicsi falu, tiszta magyar falu, sötét jelen, szomorú jövő, magyar tragédia letaposott gyászmezeje!

Ha a nyáj minden juha a meredek szikláról a halálos mélységbe rohan, sajnáljuk a veszteséget, de a tragédia okát abban az egyben — az előjáró vezető kolomposban — látjuk, aki először tette meg a nagy halálugrást, mert a nyáj mindig csak nyáj marad.

Szegény nyájam, szegény elvakított, vesztetbe rohant 82 gyászmagyarom! Nem vetted észre, hogy hová vezet fűtyszóval, mézes beszéddel a hangosszavu, felelős számadó: a büszke bács. Mentél, mert szólt a kolomp, üzött a gazdag, döllyős, durva hajcsár s kergettek a csahosok.

Szegény nyájam, szegény megtévedt juhaim! Hát nem volt ki elődbe álljon, vészt kiáltson és megmentse? Hol voltak a magyar lélek igaz vezérei, a magyar nyáj őrzői, a lelkek pásztora: Vagy olyan durva, olyan nagy lendületű volt aroham, hogy legázolt mindent, ami igazság, szentség, reménység: magyar jelen és magyar jövő?

Minden jelen multtá lesz, hogy megszülethessék az új jövő. A jövő pedig minden multat megítél. Hitvány önzések, döllyős büszkeségek, félrevezetések, ámitások, hazugságok, „csakazértis” akarások porba hullanak egyszer s egye te újra feleszmélsz, életre kelsz s összedobbanó szíveddel, lelki egységben, úgy-e újra dolgozni és küzdeni fogsz a magyar életért, a magyar jövőért: szegény nyájam, szegény elvakított 82 magyarom! (—).

Az „Aranymadár” operett előadása.

A Református Dalkör műkedvelői f. é. április 7-én (husvét harmad napján) 8 órai kezdéssel, a Vigadóban elő fogják adni bálal kapcsolatosan az Aranymadár c. operettet. E nehéz beállítású darabnál gondolni sem lehet arra, hogy megújrástassák s mindennek dacára a vezetőség mégis gondolt arra, hogy szolid helyárrakkal az előadáson való megjelenést mindenki számára lehetővé tegye. Igyekezünk tehát a jegyeket idejében megváltani, mert már is óriási az érdeklődés a Kovács-hirlapirodában.

Tekintettel a nagy érdeklődésre, köz-kíváncságra itt közöljük a darab szereplőinek névsorát:

Reville márkí —	—	Xántus Lajos
Otty Lorrain —	—	Mihály Jánosné
Nio-káj, kínai diák —	—	Kovács József kánt.
Alice de Boulogne —	—	Weinberger Ibolyka
Charley apó —	—	Benkő Lajos
Martinné —	—	Turóczy Iluska
Flippi —	—	Benkő Lazi
Jean —	—	Mágori Aladár
Gaston —	—	Mágori Dénes
Morris —	—	Mágori József
Henry —	—	Kovács Lajos
Tommy —	—	Mihály János
Görlok: Mánya Kató, Szabó Sárika, Dávid Mariska, Nagy Rebike, Turóczy Iuka, Szabó Sári, Fazakas Erzsike, Torday Kató.		

A RÉGI KÉZDIVÁSÁRHELY.

Karácsoni a közélet elhanyagolt munkásairól.

Dr. VASNA KÁROLY.

V.

(6) Pap András

1804-1876.

A mult század elején, 1804-ben született Kézdivásárhelyen. Egyszerű iparos család gyermeke volt, aki önszorgalmával, folytonos tanulással küzdött föl magát a tisztviselői fokozatokon városunk első tisztviselői állásába.

Elemi iskolát itthon, az úgynevezett „partikulá”-ban kitűnő sikerrel elvégezve, a nagyenyedi híres Bethlen-kollégiumba ment a középiskolai képzettség megszerzésére. Az enyedi napi kenyéren (cipón) nőtt föl nagy diákká s ugyanott jogot is végzett.

Tanulmányait elvégezve, hazajött szülővárosába. Protektorai nem voltak s így megelégedett egyelőre az irnoki állással. Iktató, majd kiadó lett. Majd a városi gazdasági ügyek tanácsosa mellé került. Mikor ez az állás megüresedett, 1838-ban „oecónomiai curátor” gazdagonokká választották meg s ebben a tisztségben szolgált 1841 végéig. Ekkor már megismerték polgártársai a pontos és becsületes tisztviselőt Pap Andrást s 1842-ben városi szenátorságra emel-

ték, amely minőségben 1850 decemberéig működött.

Az osztrák rémuralom kezdetén 1851 elején bátor, szókimondó vezetőre lévén szükség a közönségnek, Pap Andrást ültették a főbírói (polgármesteri) székbe polgártársai. Egy évig viselte az első hivatali tisztet csupán s ekkor családi okok folytán elhagyta azt s szenátor és egyben pénztáros lett, egy négyéves cikluson keresztül becsülettel vezetvén a város közpénztárát. Sokoldalú képzettségének jele, hogy 1856-ban a város főjegyzői székébe ültették, a honnan az 1861-iki választás alkalmával visszakerült újból az első szenátori (tanácsosi) székbe s érdemei méltányásául négy cikluson át ehtben a tisztségben újból és ismételtelen meghagyta polgártársai bizalma, sőt 1876-ra is megmaradt ez állásában az új polgármester: Nagy Gábor óhajtására, noha súlyos betegséggel küzdött már ekkor. Ez év januárjában kemény téli idő volt. Újév elején nagy hó-és szélviharok voltak. Ennek az időnek áldozata lett. Január 6-án délután egyik leányánál látogatóban volt. Este felé elindult haza a barompiscon levő lakás-ára. A barompiac lejtős útján a Nemere szelével találkozott szembe s ennek erejétől megfuiadt. Övéi holtan szállították haza. Ekkor, ettől kezdve nevezték el városunkban a dühöngő Nemerét „Pap András szelének”. Nagy rész-

vét kísérté sirjába az általános kedvelt, népszerű tisztviselőt.

Pap András, mint egyik, sokoldalú, derék tisztviselő, e minőségében is méltó az emlékezésre. Polgártársait igyekezett személyesen megismerni. Nemcsak a város ügyeit ismerte a legaprólékosabb részletekig. Ismerte a város minden lakóját, erkölcsi életét, vagyoni állapotát. Mint akkoriban mondták, azt is jól tudta, hogy a gazdasszonyoknak kinek-kinek hány tyukja van. Kitűnő emlékező tehetsége volt. Ha idegen jött a városba és lakást keresett, azonnal megmondta, hogy hol kaphat, mert név szerint tudta, ki mely utcában, milyen, hány szobás lakásban lakik s milyen a családi állapota stb.

Hivatalos elfoglaltságán kívül közügyekben is résztvett. Az egyháznak örökös presbiter volt. Az árvaház megalapításánál lelkes támogatója volt Szentkereszthy Stefánia bárónőnek. A Stefánia menedékház létesítésére felesége által ő hívta fel a Bárónő figyelmét s a város legnagyobb kerületében Baló Lászlóval ő eszközölte a legeredményesebb gyűjtést. Sehonnan se jött ki üres kézzel.

A szabadságharc idején is hasznos szolgálatokat tett a városnak. 1849-ben a város vagyoni és közbiztonsági ügyének

A hét végén.

Hétről-hétre elhangzik a panasz: sáros a Vasut utca. Segítséget sürgetnek, kövezést, csatornázást, aszfaltot kívánnak ide is. Ugy halljuk, hogy a város is komolyan gondolkozott erről. Meg is csináltatta a tervet és a költségvetést. Több, mint 2 millióba kerülne a Vasut utca kikövezése. Persze csatornázás nélkül, mert csatornázást vízvezeték nélkül nem lehet elképzelni és fenntartani. A csatornázás és vízvezeték viszont csekély 30 millió munkát volna. Ezek után a vasut-utca ügye le is fog kerülni a napirendről. Ugyan a város megkereste a megyét, hogy ezt a kis munkát végeztesse el, mert ő szedi ez után az utszakasz után az utadót, de a megye nem vállalta, visszaajánlotta az összes állami és megyei utakat, a mik a városon átmennek a városnak, hogy tartsa fenn, javitassa, köveztesse, aszfaltoztassa, cementeztesse, lássa el mozaikkal, vagy faburkolattal, eselleg parkettel, de pénzt nem ad hozzá, még annyit sem térít meg, a mennyit ő maga ezeknek az utaknak a fenntartásáért beszed. A gyalogjárókra is panasz van, pedig 3 év óta annyi járdát javított ki a város és annyi újat épített, a mennyit azelőtt 20 év alatt sem. A Vasut utcában is jó darab új járda létesült. A baloldaliak, t. i. akik az utca baloldalán laknak, sürgetik, hogy az ő részükön is javíttassa ki a város a járdát. Tanácsolják, hogy kérjen a város a vasutól salakot. Hát a jó tanács előtt is eszébe jutott a városnak a vasuti salak, de ehhez nem tud hozzá jutni. Állítólag valaki üzletezik vele. Jó kövicses homokkal mult évben is javították ezt a gyalogjárót. Bizonyára az idén is javítani fogják, ha ugyan lesz annyi pénz. Mert egyébre nem igen fog telni, csak fővényre. És valamint az oroszfalviak nem ábrándoznak aszfaltos községi utakról, azonképpen a vasut utcabelieknek is hozzá kell szokni ahoz a gondolathoz, hogy ha itt akarják befejezni pályafutásukat, úgy bizony az ő koporsóját is sáros uton fogja vontatni a Dávid Dezső 2 fekete táltosa, valamelyik temető felé. Ha ezt nem akarják, gyűjtsék össze egymás között azt a csekély 2 milliót, mi a kövezéshez kell. Mert a lakosság újabb terheket nem bír meg és eszeágában sincs a város vezetőségének, hogy új városi közterhekkal nehezítse a már kibírhatatlanul nehéz életet.

Lám vannak mások, akik nem így gondolkoznak t. i. a közterhekről. A napokban minden község megkapta a gazdakamara

intézésében, mint első szenátor jobb keze volt Vizi Istvánnak a város nagy intelligenciájú főbírájának.

Az orosz hadsereg főparancsnoka 1849 júliusban 50.000 forint sarc (hadi kárpótlás) megfizetésére kötelezte Kézdivásárhely város közönségét. A hadisarc lefizetéséig az egyesült orosz-osztrák sereg a város részéről Pap Andrást¹⁾ kezesként letartóztatta, július 31-én Kásonujfaluba a hadiszállásra, majd aug. 1-én Csikszeredába a hadifoglyok táborába kísértette Turóczi Mózzessel, Kovácsi (Üstgyártó) Sámuellel együtt. Innen csak a hadi sarc kifizetése után bocsátották el hetek múltán. Második felesége, Nagy Karolina szintén a legtelkebb munkát fejtette ki a Báronő oldalán az árvaház és a Stefánia-menedékház megalapításában. Férjével együtt a kibocsátott aláírási íven Szentkereszthy Stefánia bárónő után ők írták alapítványt: 100 forintot a menedékház javára. Olyan buzgó munkásságot fejtett ki a menedékház érdekében, hogy érdemei elismeréséül Pap Andrásnét választották meg a menedékház-egyesület első alelnökévé, melyet haláláig viselt. Ő is rászolgált emlékének tisztelettel való felújítására.

Pap Andrásnak nevét viselő férfi-utódai elhaltak.

1). Orbán B. Székelyföld III. k. és Bakl E. K.-vásárhely és a Jánosó ca. története.

iratát, a melyben állatösszeírást rendelnek el, egyben pedig azt is, hogy minden állat után fizessen a gazda bizonyos taxát a gazdakamara javára. Ez azonban nem elég, Kimondotta a gazdakamara azt is, hogy minden marhalevelkiállításért, átírásért, meghosszabbításért stb-ért díj jár, persze az ő javára. Ezt is az előjáróságokkal akarja behajtatni, jöllehet a törvény ehhez nem ad jogot neki. Sőt ez sem elég. Elhatározták azt is, hogy a földadó után pótdadót fognak szedni. Végül pedig el akarták szállítani a város schweici bikáját. No hát ez nem sikerült, mert az a város tulajdona. Több, mint 60,000 leibe került. Annak itt élni és halni kell. Erről írta városunk koszorus költője belátva a távol jövőbe, hogy:

Szomorú a nóta vége
Oda van a bika éke
Örökre.

Miután fennebb városunk nagy versfagójáról, kit barátai Pali bácsinak neveznek, említés tétel, alkalmoszerűnek véljük 2 versszakának a lekölését:

Egyiket a népszámlálás alkalmával írta és így hangzik:

Ne busuld pajtás az adót
Se, hogy drágítják a bagót.
Se, hogy orrod mindig hosszabb
És az utak mindig rosszabb,

Fontos, hogyha nem is eszel
De legalább el nem veszel,
Ez teljesen ki van zárva —
Mivel meg vagy népszámlálva.

A másik verszet a városi költségvetésről szól. Így hangzik:

A tanácsnál, a gyűlésen
Nagy vita folyt a mult héten:
Polgármester addig küzdék,
Míg megszavazták a büdzsét.
Hogy pénz nincsen, az nem fontos
Fő az, hogy a büdzse pontos.
Örvendj ev. ref. róm. kath. büd'zse
Nincs baj, mert meg van a büdzse.

Vasárnapi gondolatok.

A jellem annyi, mint „jel”. A lélek dugja ki magából szónn, tetten keresztül. Ezeket össze kell rakni, mint ahogy a gyermek pitykőből, kanálból, törött ostornyélből kirakja a fántáziáját.

Valakinek a jelleme az az embertársaiba beidegzett, magáról alkottatott meggyőződés, hogy hasonló körülmények között azonos módon szól és tesz. A jellem az a biztosság, amelyre előre fogadunk, mint egy versenypáripára.

A jellem az a biztosság, hogy kimehetek az utcára, mert nem ütnek agyon és nem mehetek a kannibálok közé, mert széttkányolnak.

A jellem az adott szó szentsége, amely többre becsüli a nyílt fokost, amint a két-kulacsos barátot. (Kaméleon)

NYILTTÉR*)

Mindazoknak, a kik felejtethetetlen jó gyermekem, Mágori József temetésén résztvettek, vagy részvételükkel felkerestek, ez uton mondok hálás köszönetet.

Mágori Mihály és neje.

*) Ezen rovat alatt közölték nem vállal felelősséget sem a szerkesztőség, sem a kiadóhivatal.

A mozi műsora.

Ma, szombaton és vasárnap egy pompás amerikai szalon vigjáték, az „Utolsó házasság” kerül előadásra. Az igazi amerikai ötletességgel és humorral megírt hangos vigjáték egy fiatal ultramodern amerikai leány flirtjeit, három házasságát mutatja be annyi ötletességgel, humorral és derűvel, amely két órai pompás szórakozást és kacagást biztosít a közönségnek. A film főszereplői: Norman Kerry és Sally Eilers, kiket a hangos film, amely több tehetséget kíván, mint az eddigi néma film — segített arra az előkelő pozícióra, melyet az amerikai közönség szeretetében elfoglalnak.

A legközelebbi műsor márc. 28—29-én egy amerikai énekes-zenes katona vigjáték, a „Marianne” lesz, telítve humorral, kedvességgel és főleg fülbemázó slágerdalokkal, melyeket rövid időn belül az egész világon énekelni fognak. (as—nő).

HIREK.

SZÉKELY UJSÁG

politikai hetilap.
Megjelenik minden vasárnap reggel.

Márc.
21
1931.

— Józsefek. A sok József között a számos megemlékezések közé tartozott az idén is a ref. dalárda karnagyának, Kovács József kántornak a nevénapja. A rossz gazdasági viszonyok miatt csak szűkebb körben ünnepelte meg a dalárda szeretett vezetőjének névnapját, azonban résztvettek ezuttal a családi jellegű ünnepélyen a dalkör női tagjai is. A bankettet most Benkő Gyula vendégüljében rendezték meg és az mindvégig kedélyesen folyt le.

— Irodalmi est a Kath. Otthonban. Szép számú közönség jelenlétében folyt le szerdán, 18-án a Kath. Otthon irodalmi estje. Előadók voltak: dr. Hollanday Pál fogorvos, aki nagyon sok és hasznos utbaigazítást adott a fogak kezeléséről és ápolásáról. Dr. Péter János ny. főgimn. igazgató szintén nagyon tartalmas történelmi előadást tartott. A jövő szerdán, azaz e hó 25-én, előadók lesznek: Dr. Fekete András ügyvéd, aki az ipari törvényekről és Angeli Sebő titkár, s. lelkész, az iparos ifjuság (tanonc, segéd) neveléséről fog előadást tartani. Ezen előadásra szívesen lát mindenkit az elnökség. Kezdeté este 8 órakor. Belépti díj nincs.

— Halálozás. Egy hónappal ezelőtt vonult be katonának Bârladba városunkból Mágori József, Mágori Mihály szígyártó fia. E héten aztán az a lesújtó hír érkezett a szülőkhöz, hogy a fiu meghalt. Állítólag a nagy havazásban meghalt a posztón és az ott szerzett betegség végzett a jóra való, szerény fiatal emberrel, aki magyar kötelességtudással teljesítette az előírt parancsot. Holttestét haza szállították és szeretett városa földjébe szerdán délután temették el nagy részvét mellett.

— Korona gyűlés városunkban. F. hó 17-én volt a kézdi orbai esperesi kerület tavaszi korona gyűlése, melyen minden egyes plebános részt vett. Megbeszéltek a sürgősebb és fontosabb egyházi ügyeket, melyek előadták magukat a közeli multban. Ugyancsak ekkor végezték el a kerületi papság, a tanítók és kántorok a husvéti szentgyónásukat is.

— Sorozás. Pénteken kezdődött városunkban a kézdi-járásbéliek sorozása. A kézdivásárhelyiek márc. 23-án állnak mérték alá.

— Terézia nővér Nyujtódon. A nyujtodi Kath. Nőszövetség márc. 15-én, vasárnap kedves műsoros estét rendezett a kultúrházban. Előadásra került Jánosi Béla ki-tűnő szindarabja, a Terézia nővér. A szereplők egytől-egyig derekasan megállották a helyüket. A darab betanítása Péterfy kántor érdeme.

— Helyreigazítás. Lapunk mult számában „A régi Kézdivásárhely” c. cikk utolsó szakaszában tévedésből nyomtatott „Cseh Rózsalia helyett Cseh Károlina.”

*) Szenzációs könyvujdonságok, olcsó könyvvásár a Kovács-hirlapirodában.

— Példát adott. A gelencei gör. keleti lelkész 300 leut küldött a menháznak azzal a kéréssel, hogy ezt használja fel az igazgatónő a szegény öregek felegelyezésére. A lelkész a mult évben is felkereste adományával a menházat, ime példát adva azoknak, akik adhatnának és mégis visszahúzódnak a jótékonyág gyakorlásától. Amint halljuk, sokan mondták az idén is vissza az ebédadást, ami jelentékeny visszaesést jelent az öregek ellátásában. Bizony a menház is érzi a nehéz gazdasági krízis fojtogató kezét. Aki teheti, ne feledkezzék meg városunk eme nemes intézményéről.

— Hitélet A mult keddi Szent Antal-est szintén a hívek nagy érdeklődése mellett folyt le. Az est rendezői Nagy Gézané és Bogdán Arthurné voltak. A reformátusok péntek-esti kötekeje újból magas nivóju program mellett zajlott le. Dr. Molnár Dénesné mélyen szántó felolvasásán kívül szavakatok, énekszámok emelték az est sikerét. Fikker Ferenc s. lelkész imája és bibliamagyarázata lélekből jött és lelkéhez szólt.

— Drágább a posta. A postai vezérigazgatóság legfrissebb rendelete szerint a képes lapok bélyege ezentul az eddigi 3 leu helyett 4, a beiföldi pénzes őrlopok ára pedig az eddigi 3 leu helyett az egy ezres feladásán tul 4 leu lesz.

— Kicsérült kalap. A Kézdivásárhelyi Takarékpénztár évi közgyűlésén kicséréltek egy kemény kalapot. Kérk azt, aki elcsérélte, közölje a nevét lapunk kiadóhivatalában.

*) Husvétí levelezőlapok gyönyörű, nagy választékban a Kovács-hirlapirodában.

— Az autósok szemléje. Az államrendőrség közli, hogy az idevonatkozó törvény 45 §-a alapján kötelező szokások évi szemle a helybeli autók felett április 7-én, husvét harmadnapján d. e. 8 órakor lesz a rendőrség épülete előtt. E napon minden autótulajdonosnak gépjárművel meg kell jelennie, különben a törvény 62. §-nak b. bekezdése alapján szigoruan megbüntetik. Nem vétetnek ki e jelentkezés alól a tractortulajdonosok sem, kiknek azonban csak a permiszükkel kell a helyszínen jelentkezni.

A nyugdíjjogosultság kellékei.

Az el nem intézett kérések.

Annak idején a nyugdíjjogosultak számai mozdultak meg, mikor arról volt szó, hogy a román állam az esküt nem tett régi magyar tisztviselők nyugdíjjogosultságát elismerve, elfogadja az erre vonatkozó kéréseket.

A kormányigéret sok reményvesztett ember szívében keltett örömet és a kérések tömege kezdte meg útját a pénzügyigazgatóságig és onnan az illetékes fórumhoz, a központi nyugdíj pénztárhoz.

A beadott kérések csekély hányadát már kedvezően elintézték, úgy, hogy városunkban is sokan kapták meg a nyugdíjukat, azonban a nagyrészenek még mai is elintézetlenül hever a kérése. Olyanoké, akik igazán rászorultak az őket megillető nyugdíjra. Ezek az emberek aztán állandóan a kérésük elintézését sürgetik, kijárókat fogadnak fel, kölcsön vett pénzből tömők őket, annélkül, hogy munkájuknak valami eredménye lenne.

Ezeknek az embereknek az érdekében illetékes helyre fordultunk információért, ahonnan a következő felvilágosítást nyertük:

— Kár kijárókat fogadni, mert ennek úgy sincs eredménye. U. i. naponta kb. 200 drb.-ot intéznek el, melyből csak 50 drb. esik az 1930 évben beadott kérésekre. A sorrendet pedig szigorúan betartják, tehát senki ne bizon abban, hogy közbejárással sikerül az ügyét sorrenden kívül elintézni. A minisztérium szigorúan betiltotta a közbejárásokat és elrendelte, hogy közbejárásnak egyáltalán helyet ne adjanak.

Mikor az érdekeltek érdekében leközlöttük a fenti figyelmeztető sorokat, egyben közöljük a pénzügyminisztériumnak a nyugdíjjogosultság érvényesítéséhez szükséges okmányokra vonatkozó információját.

E szerint a csatolt területek tisztviselőinek nyugdíjjogosultsága érvényesítéséhez a következő okmányok szükségesek:

1.) Szolgálati bizonyítvány, melyet azon hatóság állít ki, ahol a kérvényező utoljára szolgált s melynek ki kell mutatnia:

a) a teljes szolgálati időt, a szolgálati minőség részletes kimutatását és a véglegessítés időpontját.

b) a szolgálati idő alatt kapott illetmények összegét, valamint az utolsó alapfizetést (háborús pótlék nélkül)

c) ha egyetemi végzettséggel rendelkezik, a tanulmányok elvégzésének időpontját (végbizonyítvány vagy abszolutórium) egyetemi képesítés (licentia)

d) ha a háboruban mozgósítva volt, az időt, mely alatt mozgósítva volt, (mely időponttól meddig)

e) ha valamely különleges nyugdíjalapnak tagja volt, az időpontot, amikor abba fölvetették (a tanárok, tanítók, magyar vagy osztrák-vasutak országos nyugdíjalapja)

f) nyugdíjlevonásokat, amelyek illetményeiből visszatartattak (a levonási hányad kimutatásával) a kapott szabadságokat, a szolgálat elhagyásának időpontját és okát

Az 1925-évi április 15-i, általános nyugdíj törvény néhány rendelkezésének módosításáról szóló végrehajtási utasítás 23. §-a által előírt (megjelent a Monitorul Oficial 1929 nov. 4-i, 246 és 1929 nov. 5-i. 247. számában)

a román állam iránt hűségeskü letételéről szóló jegyzőkönyv és bizonyítvány

Amennyiben egy előzetes alkalommal tette volna le a hűségesküt, beterjesztendő az illető bizonylat.

3.) Román állampolgársági bizonyítvány attól a községi előjáróságtól, ahol az állampolgársági lajstromba be van vezetve.

4.) ugyanazon előjáróság által kibocsátott bizonyítvány, mely igazolja, hogy nem optált idegen állampolgárságra és állandóan román állampolgár volt.

5.) okmány, mely bizonyítja, hogy hol lakott az egyesülettől mostanig.

6.) Személyazonossági bizonyítvány, melyet a község, a hol lakik, ad ki, mely igazolja, hogy nevezett életben van, nem foglalt el semmiféle állami, megyei, vagy községi hivatalt.

Aki fenti okmányok közül valamelyiket nem csatolta, azonnal pótolja, mert különben kiesik a sorrendből.

SPORT.

K. S. E. - közgyűlés.

A múlt vasárnap tartotta meg a Kézdivásárhelyi Sport Egyesület évi rendes közgyűlését a kanta-utcai klubhelyiségében.

A délután 3 órakor határozatképes közgyűlést Benkő Ernő elnök nyitotta meg.

Elsőnek Kovács J. István tette meg titkári jelentését, részletesen kitérve egyes szakosztályok gazdag működésére, valamint sport pálya megnyitására.

A főtákar egymás megbecsülésére hívta fel az egyleti tagokat, különösen a fiatalságot. A jelentése végeztével bejelentette hogy a főtákar tisztséget, melyet közel 10 éven át viselt, tovább nem óhajtja megtartani és kéri a közgyűlést, hogy a tisztújításnál tekintsenek el a személyétől.

Ezután Kalith László intéző, Kovács József könyvtáros, a szakosztály-vezetők és Antal Béla pénztáros tették meg csinos és részletező jelentésüket, a közgyűlés mindegyikét nagy figyelemmel hallgatva végig. Elhatározták még az alapszabályok módosítását.

Majd Benkő Ernő elnök bejelentve, hogy a tisztkar egy évi megbízatása lejárt, elrendelte a választást, ennek a bevezetésére a közgyűlés, mint korelnököt, zintén őt jelölve ki.

A Boldizsár Menyhért elnökletével kiküldött 5 tagú kandidáló bizottság javaslatára a közgyűlés közfelkiáltással így állítja össze a tisztkart és a választmányt:

Elnök lett: Benkő Ernő. Társelnökök: Dr. Molnár Dénes, Csiba Lajos. Dr. Gábor László, Ügyvezető elnök: Kiskos Antal. Alelnökök: Molnár Józsiás, Boldizsár Menyhért, Kovács J. István. dr. Vertán János, Titkár: Turóczy Zoltán. Jegyző: Csikós Mihály. S. jegyző: Benke László. Ügyész: dr. Gábor Elek. Orvos: dr. Bidu V. Valér. Főpénztáros: Bándy Béla. Pénztáros: Antal Béla. Ellenőrök: Dobra Miklós, Mihály László, Szotyori Sándor. Könyvtáros: Kovács József. Szertárosok: Száva Dezső és Paizs Zoltán. Gazda-intéző: Kalith László. Szakosztályvezetők: Football: Földi István. Birkózók: Kovács Mihály, helyettese Rác Dezső (tréner). Ping-pong: Kovács Kálmán, helyettese Száva Dezső. Atletika: Rác Dezső.

Választmány: Nagy József, Páll Ferenc, Blatt Jenő, Szép Róbert, Szabó Ödön, Gonda Sándor. Póttagok: Kulcsár Rudolf, Kovács János, Matei Ghița, Jencsevicz Árpád.

A vigalmi bizottság elnöke Mocsáry ernő lett. Ügyszintén megválasztották a feigelmi bizottságot is.

Elnök enunciólva a választást, a közgyűlés véget is ért.

Uj klubhelyiségbe költözött a KSE.

A Kézdivásárhelyi Sport Egyület részere szüknek bizonyult a kanta utcai helyiség és e heten más lakasba költözött. Az u. helyiség a neh-i özv. Baka Minayne tele epület emeleti lakasaban van a Vasut u. caban. A klubet itt mar rendesen megkezdodott.

A ping pong gyoztese. A brassoi asztali tennisz versenyen résztvett a K. S. E. is és a csapatversenyben egyesületünk hiai: Winternitz, Késmárky és Fülöp nyerték el a III. díjat.

Egy modern, lényes világos

hálószoza, kedvező feltételek mellett jutányos áron eladó.

MARTHI BÉLA
műbutor asztalos.

(Temető-utca 13. sz.)

Értesitem Kézdivásárhely és vidéke hölgyközönségét, hogy

beszerzési utamról

visszaérkeztem

Kérem az érdeklődőket, sziveskedjenek legujabb bécsi és budapesti tavaszi kalapkülönlegességeimet megtekinteni.

LACKÓ AGNES

iparművészeti és kalapszalonna,

Felhívás a gazdaközönséghez.

Miután az utóbbi években a nagyszemű lencse (filér lencse) kétszer, sőt háromszor olyan áron volt eladható, mint a kicsi lencse, számos gazda azzal a kéréssel fordult hozzánk, engedjük meg, hogy az intézetünknek levő lencseosztályozón a lencsét vetőmagnak kirostálhassák.

Miután intézetünk a gazdaközönségnek szolgálókat kíván tenni, felhívjuk a gazdaközönséget, hogy a vetéshez szükséges lencse kirostálásához intézetünk a székházában levő lencseosztályozót bármely gazdának kivétel nélkül teljesen díjmentesen rendelkezésére bocsátja. Csupán időbeosztás végett szükséges, hogy mindenki aki lencsét osztályozni óhajtja, ezen szándékát jelents. be terményosztályunknál, ahol közölni fogjuk azt a, dőpontot, mikor a lencse osztályozható lesz.

Ismételten hangsúlyozzuk, hogy bármely gazdának teljesen díjmentesen átengedjük a lencseosztályozót.

Kézdivásárhelyi Takarékpénztár.

(*) Uj orvosi és fogorvosi rendelő Dr. Benedek József, a budapesti és jasi egyetem doktora városunkban f. hó 15-én Török János főtéri házának emeletén rendelőjét megnyitja. Rendel: d. e. 9-12-ig, fog és szájbetegeknek d. u. 3-7-ig.

ÁRVERÉSI HIRDETMEYNY.

A Dávidovici ct. Nagy Ferencz végrehajtási ügyben a zárgondnokságom alatti ingatlanokat 1931 március hó 29-én de. 10 órakor Kézdivásárhelyen a dr. Imreh Samu ügyvéd irodájában megtartandó magán árverésen a legtöbbet ígérőnek bérbe adom. Árverési feltételek nevezett ügyvéd irodájában megtekinthetők.

Voloncs Ferencz zárgondnok.

A kolozsvári

«MINERVA» Biztosító R.-t.

közvetlen összeköttetést létesített viszontbiztosítási világcégekkel.

(Kolozsvár, márc. 19. Saj. tud.) A kolozsvári Minerva Biztosító R.-t.-ot ezelőtt 5 évvel alapították az erdélyi magyar kisebbségi egyházak kifejezetten azon céllal, hogy megteremtsék a romániai magyarság biztosító intézetét. Gazdasági közéletünknek ez igen fontos állomása volt, mivel tudvalevőleg évenként igen nagy összegre rugó hozzájárulással adózott magyar közönségünk a tőlünk idegen gazdasági érdeklőkörnek akkor, amidőn a biztosítási üzleteit nem magyar érdekeltségű társaságnál volt kénytelen elhelyezni.

Az öntudatos kisebbségi gazdasági politikánk egyenesen megkövetelte ezen nemcsak héza pótló, hanem egyenesen nélkülözhetetlen gazdasági intézményünk létesítését, amely hivatva van az idegen gazdasági érdekszférák szolgálatába került, évenként több százmillióra rugó magyar kisebbségi nemzeti vagyონrészt a saját érdekkörüknek visszamenteni. A magyar közönségünk gazdasági tisztánlátásának és a helyzet jól felfogott felismerésének köszönhető, hogy ez a vállalkozásunk valóban sikerült és évről-évre nagy arányú fejlődés tanujelét szolgáltatja.

Ennek a fejlődésnek a folyamánya, hogy sikerült a világpiacra is magának tekintélyt kivívott MINERVÁNAK ez év elejétől kezdve a nagy világcégekkel közvetlen viszontbiztosítási kapcsolatokba lépni. Eddig viszontbiztosítója a nagyszabedbeni Transsylvania biztosítobank volt, amely hasonló intézménye a szászoknak, mint a Minerva a magyarságnak és amely idejében megalakulva, ma már a szász kisebbségnek egyik leghatalmasabb közgazdasági erőssége. Ezen kapcsolat másfél évi fennállás után most barátságos uton megszűnt és a Minerva új viszontbiztosítója a világhírű Nordstern-koncernhez tartozó berlini Rückversicherungs-Vereinigung A. G., valamint a budapesti Foncière-társaság és az eddig is jól ismert budapesti Gazdák Biztosító Szövetkeze.

Mint külön érdekességet kell feljegyeznünk, hogy ezen utóbbi hatalmas társaság ezen kapcsolat létesítése által most a Minerva által ismétl visszakerült a romániai piacra, ahonnan tudvalevőleg teljesen kivonult akkor, amidőn az itteni Agronomullal (Gazdák Biztosító R. T.) az összeköttetése még korábban teljesen megszűnt.

A MINERVÁNAK ezen újabb fejlődése gazdasági közéletünkben egy igen örvendetes jelenségeként kell üdvözlőnk, mert igazolása annak, hogy a közismert sivár gazdasági helyzetünknek is vannak olyan oázisai, amelyeken mint a magyar összetartás menedékhelyein, megnyugvással pihenhetünk meg.